

Witold Waclawik-Narbutt Ekspert zarejestrowany w KIGM,
80-237 Gdańsk-Wrzeszcz ul. Jana Uphagena 3/1a, Tel 341-25-21, komórka 501325 469
30 lat pracy w PLO, w tym 4 Austria- spedycja i 5 Hiszpania-agencja żegluga armatorów hiszpańskich, niemieckich, polskich, w latach 1985-90 w zarządzie spółki operatorskiej, której udziałowcem był port Las Palmas, o obrotach kontenerowych większych od wszystkich portów polskich.

Propozycja autorska
„Gospodarka morska jest to system gospodarczej działalności i skutków, związany ze środowiskiem morza i jego zlewisk, polegający na produkcji i przetwórstwie, podziale oraz konsumpcji dóbr i usług”

gospodarkę morską tworzą tylko zarejestrowane **morskie działalności gospodarcze** oferowane na **rynku**, mieszczące się w następujących obszarach: *badania, bezpieczeństwo, biotechnologię, dziedzictwo narodowe, edukację, ekologię, energię, informatykę, klastry, medycynę, naukę, obronność, oceanologię, oceanografię, prawo, porty morskie i śródlądowe, rybactwo, sport, stocznie, telekomunikację, turystykę, zasoby surowcowe, zasoby siły roboczej, zarządzanie przestrzenne morze-ląd, zlewiska, żeglugę morską i śródlądową*

Wartość dodana jest wspólnym miernikiem dla morskich działalności gospodarczych

Każda morska działalność gospodarcza i wytwarzana przez każdą z nich wartość dodana podlega klasyfikacji GUS.

Wytwarzana wartość dodana jest częścią Gminnego, Regionalnego, Krajowego, Europejskiego, Globalnego Produktu Brutto.

Do

Panów Posłów

Tadeusza Aziewicza - Przewodniczącego Sejmowej Komisji Skarbu Państwa

Sławomira Nowaka - Szefa Gabinetu Politycznego Premiera D. Tuska

Dot: definicji gospodarki morskiej

Szanowni Panowie,

Na łamach Dziennika Bałtyckiego Panowie byliście łaskawi stwierdzić: pan Aziewicz, „że utrzymywanie resortu gospodarki morskiej **nie kalkuluje** się, nie ma racji bytu, nie ma bowiem tylu zadań, którym mogłoby się zająć” a **pan Nowak**, „że nie ma co **utrzymywać na siłę** Ministerstwa Gospodarki Morskiej, które utworzono tylko w celach politycznego podziału łupów”.¹

Tego rodzaju wypowiedzi mogą być obarczone błędem skrótu myślowego, co skłoniło mnie do podzielenia się uwagami na temat definicji dwóch niezależnych pojęć: ekonomii morskiej i gospodarki morskiej i jej wartości dodanej.

---

¹ Dziennik Bałtycki 14 listopada 2007

Zanim przejdę do sedna sprawy, proszę przyrzeć się rozwiązaniom administracyjnym w wybranych krajach

1. Przykłady centralnej administracji dla spraw morskich :²

Finlandia

Rybołówstwo należy do **Ministry of Agriculture and Forestry**. Za politykę morską państwa odpowiada Ministerstwo Transportu i Komunikacji, w tym za kontakty z UE.

Francja

Rybołówstwo należy do **Ministerstwa Rolnictwa, Wyżywienia, Rybołówstwa i Spraw Wiejskich** **Ministrowi Transportu, Infrastruktury, Turystyki i Morza** odpowiada za politykę morską Francji i podlegają sprawy:

bezpieczeństwo (safety) żegluga, zatrudnienia, rozwoju portów, transportu morskiego, zarządzania wybrzeżem, przewozy intermodalne: morze-ląd-rzeka, planowanie inwestycji infrastrukturalnych, bezpieczeństwo (security), edukacja i nauczanie, żeglarstwo.

Sekretarz Generalny ds. Morza podległy Premierowi koordynuje pracę innych ministerstw, które w swoich zakresach czynności też mają sprawy morskie

Niemcy

Rybołówstwo podlega Ministerstwu Rolnictwa i Wyżywienia. **Bundesministeriums für Wirtschaft und Arbeit** stwierdza: „... *Działanie łączące politykę i przemysł podejmowane przez ministerstwo koordynowane są na szczeblu Sekretarza Stanu w stosunku do sektorów strategicznych, takich jak przemysł powietrzno-kosmiczny oraz gospodarka morską...*”

Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast, zajmuje się problematyką:

1.Transport

- polityka transportu zintegrowanego
- Polityka transportowa Unii Europejskiej
- Drogi
- Tory wodne

2.Woda (Wasser)

- Bezpieczeństwo na morzu

3.Morska Gospodarka Transportowa (Maritime Verkehrswirtschaft)

- żegluga morską
- porty morskie
- ochrona środowiska morskiego
- transport towarowy
- transport wodny
- narodowa, europejska i międzynarodowa polityka żegluga i portowa
- bezpieczeństwo transportu morskiego, statków i przedsiębiorstw
- kwalifikacje zawodowe i prawa załóg pływających
- ochrona morskiego środowiska
- nawigacja
- pilotaż
- łańcuch transportowy
- autostrady wodne
- prawo morskie i prawo ludzi morza
- polityka i prawo żegluga śródlądowej
- sporty wodne
- telekomunikacja w sportach wodnych i żegludze śródlądowej
- kontrola państwowa i policyjna w portach, ratownictwo
- prewencja i zwalczanie terroryzmu

Szwecja

Rybołówstwo należy do **Ministry of Agriculture, Food and Consumer Affairs**

---

² Szczegóły w opracowaniu dostępne w KIGM

Swedish Maritime Administration jest agendą rządową, której zadaniem jest wykonywanie decyzji Parlamentu szwedzkiego odnośnie rozwoju całej gospodarki morskiej, inicjując i finansując studia dotyczące tego sektora.

Włochy

Rybołówstwo należy do kompetencji **Ministerstwa Rolnictwa i Leśnictwa**

Ministerstwo Infrastruktury i Transportu zajmuje się problematyką:

władztwem publicznym nad obszarami lądowo-wodnymi

flotą i **budową statków**

edukacją i zatrudnieniem

sportami wodnymi

nawigacją i transportem morskim

portami

bezpieczeństwem żeglugi

Włochy są **jedynym** krajem europejskim, w którym problematyka **budowy statków** jest umiejscowiona w tym samym resorcie, którym są zagadnienia transportu morskiego.

Wielka Brytania & Płn. Irlandia

Rybołówstwo należą do **“Department for Environment, Food and Rural Affairs”** podległemu **Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs,**

Department for Transport podległy **Secretary of State for Transport** jest odpowiedzialny za:

dostępność dla osób niepełnosprawnych Access for Disabled People

badania wypadkowości Accident Investigation

lotnictwo Aviation

przestępstwo i transport publiczny Crime and Public Transport

ekonomia i szacunek wartości Economics and Appraisal

logistyka frachtowa Freight Logistics

koleje Railways

transport regionalny i lokalny Regional and Local Transport

bezpieczeństwo drogowe Road Safety

drogi i pojazdy Roads and Vehicles

nauka i badania Science and Research

żegluga i porty Shipping and Ports

podróż (organizacja) zrównoważona (?) Sustainable Travel

bezpieczeństwo transportu Transport Security

statystyka transportowa Transport Statistics

rozumienie potrzeb społecznych Understanding People's Needs

Republika Korei

Korea połączyła wszystkie sektory i segmenty morskie a więc **całą gospodarkę morską** pod jednym ministerstwem o nazwie Ministry of Maritime Affairs and Fisheries i czterech departamentach:

* National Maritime Police Agency

* Korea Ocean Research and Development Institute

* National Fisheries Research and Development Institute

* National Oceanographic Research Institute

W Polsce ponownie ma miejsce dyskusja, czy powinno istnieć ministerstwo gospodarki morskiej. Jedni uważają, że „gospodarka morska” nie istnieje jako osobny dział gospodarki narodowej a skala problematyki jest zbyt mała aby powoływać osobny resort, drudzy chcą osobnego ministerstwa z uwagi na według nich głęboki stan krytyczny wszystkich spraw związanych z morzem, a dla jeszcze innych „gospodarka morska” ma się zupełnie dobrze.³

---

³ Np. Miesięcznik „Nasze Morze” z listopada i Teleexpress z 27 grudnia 2007

Żadna ze stron **nie dysponuje** wystarczającymi **argumentami** na poparcie swoich tez gdyż nie posiada podstawowych informacji i danych statystycznych odnośnie nazw i ilości sektorów **morskich działalności gospodarczych**, nie wie jaka jest ich **wartość dodana**, ich udział w **Produkcje Krajowym Brutto** i jaki jest przepływ kapitałów pomiędzy nimi.

W Polsce dotychczasowe definicje gospodarki morskiej są **jaskrawo rozbieżne**. Oto kilka przykładów:

2. Polskie definicje gospodarki morskiej

Według ustawy z dnia 24 lipca 1999:

Wymieniony **dział** „gospodarka morska” obejmuje sprawy:

1. Transport morski
2. Obszary morskie
3. Porty i przystanie morskie
4. Racjonalne korzystanie z żywych zasobów morza
5. Ochrona środowiska morskiego

Według Ministerstwa Gospodarki Morskiej – wrzesień 2006:

Są to obszary gospodarki morskiej:

1. Transport morski
2. Porty morskie
3. Transport wodny śródlądowy
4. Przemysł okrętowy
5. Eksploatacja morskich zasobów naturalnych
6. Rybołówstwo morskie, rybactwo i przetwórstwo ryb
7. Badania naukowe i rozwój
8. Edukacja i zasoby ludzkie
9. Administracja morska i śródlądowa
10. Dziedzictwo morskie i świadomość morska społeczeństwa
11. Turystyka morska i śródlądowa

Według Akademii Morskich Gdynia i Szczecin – sierpień 2006:

Są to działy gospodarki morskiej:

1. Żegluga morska
2. Porty morskie
3. Żegluga śródlądowa
4. Przemysł okrętowy i wyposażenia okrętowego
5. Morski przemysł wydobywczy
6. Rybołówstwo morskie
7. Szkolnictwo morskie i instytuty badawcze
8. Administracja morska i śródlądowa
9. Turystyka morska
10. Usługi morskie

Według Instytutu Morskiego Gdańsk – rocznik statystyczny 2003 str. 7

Do polskiej gospodarki morskiej należą:

1. Porty morskie
2. Żegluga morska
3. Budownictwo okrętowe
4. Rybołówstwo morskie

Według Urzędu Statystycznego:

Gospodarka morska jako **dział nie jest** wyodrębniona zarówno w Europejskiej Klasyfikacji (EKD) jak i w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Uwzględniając jednak specyficzne cechy charakteryzujące gospodarkę morską można ją **umownie** traktować jako pewną całość.

Do podstawowego zakresu gospodarki morskiej przyjęto rodzaje działalności wybrane z następujących sekcji EKD:

- a. Sekcja B: rybołówstwo w wodach morskich, działalność usługowa związana z rybołówstwem
- b. Sekcja D: budowa i naprawa statków i łodzi, przetwarzanie i konserwowanie ryb i produktów rybołówstwa
- c. Sekcja G: sprzedaż hurtowa i detaliczna ryb
- d. Sekcja I: morski przybrzeżny transport wodny, przeładunek i składowanie towarów w portach morskich, pozostała działalność wspierająca dla transportu morskiego, działalność innych agencji transportowych
- e. Sekcja K: prowadzenie prac badawczych – rozwojowych – dla gospodarki morskiej
- f. Sekcja L: kierowanie i udział w pracach mających na celu zwiększenie efektywności gospodarowania – urzędy morskie
- g. Sekcja M: szkolnictwo morskie

Według jednego z polskich profesorów zwyczajnych, ekonomisty - senat 2004

„Gospodarka morska” nie istnieje i jest pojęciem „wirtualnym” ponieważ nie dysponuje wspólnym dla wszystkich sektorów i segmentów wskaźnikiem ekonomicznym.

Według ministra ds. gospodarki wiceprezesa W. Pawlaka-listopad 2007:

W wywiadzie telewizyjnym: „gospodarka morska wróci do ministerstwa rolnictwa”. Zatem tylko rybołówstwo należy do gospodarki morskiej

Według profesora zwyczajnego J. Młynarczyka, prawnika

„Istnieją pojęcia: sprawy morskie, polityka morska, gospodarka morska. Stoczni, portów, czy żegluga nie należy rozpatrywać wyłącznie pod kątem gospodarczym”. **Bardzo słuszna myśl.**

Przy tak rozbieżnych opiniach i klasyfikacjach nie dziwi, że nikt nie bada gospodarki morskiej **jako całości** a jej **wspólny** miernik ekonomiczny jakim jest **wartość dodana**, w produkcie regionalnym i krajowym (można z sarkazmem i w przenośni przyjąć) wynosi **zero**. **(a może mniej niż zero? a może więcej niż zero?)**

3. Definicja gospodarki morskiej

W Polsce ponownie ma miejsce dyskusja, czy powinno istnieć ministerstwo gospodarki morskiej. Jedni uważają, że „gospodarka morska” nie istnieje jako osobny dział gospodarki narodowej a skala problematyki jest zbyt mała aby powoływać osobny resort, drudzy chcą osobnego ministerstwa z uwagi na według nich głęboki stan krytyczny wszystkich spraw związanych z morzem, a dla jeszcze innych „gospodarka morska” ma się zupełnie dobrze.⁴

Żadna ze stron nie dysponuje wystarczającymi argumentami na poparcie swoich tez gdyż nie posiada podstawowych informacji i danych statystycznych danych odnośnie nazw i ilości sektorów morskich działalności gospodarczych, nie wie jaka jest ich wartość, udział w Produkcie Krajowym Brutto i jaki jest przepływ kapitałów pomiędzy nimi.

Natomiast poza Polską, wartość dodana gospodarki morskiej jest mierzona regularnie i na świecie wynosi rzędu 5 bilionów Euro a w krajach „Starej Europy” około 3-4 % Produktu Brutto (np. Francji około 2% , Włoszech 2%, Holandii 3%, Niemiec 3%, Portugalii 5%, W. Brytanii 3%, Włoszech 3%). Według The Irish Marine Institute do roku 2009 np. akwakultura wzrosło o 17%, żegluga pasażerska i biotechnologia o 24%, telekomunikacja podmorska o 97% a energia odnawialna o 1000%.

W samej Irlandii rozwija się metropolia Dublin i Zatoka Dublin (Dublin Bay Project) jako klaster.

Dla UE i jej instytucji (Parlament) priorytetem jest zrównoważony rozwój **gospodarki morskiej**. Znaczenie gospodarki morskiej podkreśla się we wszystkich (ponad 500) komentarzach instytucji i osób prywatnych do „Zielonej Księgi o wspólnej polityce morskiej UE”.

Kraje UE mające dostęp do morza odstepują od nawyku myślenia i zarządzania: osobno morze, osobno ląd i osobno zlewiska, w miejsce jednego zarządzania przestrzennego. Zaczniemy rozumieć co to jest **gospodarka morska**, jeśli uświadomimy sobie, że:

⁴ Np. Miesięcznik „Nasze Morze” z listopada i Teleexpress z 27 grudnia 2007

Nie wszystkie działalności np. **portów, żegluga, stoczni, rybactwa** należą do gospodarki morskiej. Należą tylko ich zarejestrowane, morskie działalności gospodarcze sprzedawane na rynku .

Nie cały obszar **prawa** należy do gospodarki morskiej ale należy np. morska, konsultacyjna usługa prawna, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **ubezpieczeń** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. morska usługa ubezpieczeniowa, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **edukacji** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. morska usługa szkoleniowa, sprzedawana na rynku,

Nie cały obszar **ekologii** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa badań zanieczyszczeń morza przez rzeki, sprzedawana na rynku,

Nie cała **oceanologia** należy do gospodarki morskiej, ale należą np. usługi badawcze sprzedawane na rynku,

Nie cały obszar **logistyki** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa logistyczna: rzeka-port rzeczny-port morski-żegluga morska, sprzedawana na rynku,

Nie cała działalność **Lotosu** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa logistyczna związana z morzem, sprzedawana na rynku,

Nie cała działalność **Prokomu** należy do gospodarki morskiej, ale należy np. usługa informatyczna związane z morzem i zlewiskami, sprzedawane na rynku,

Nie całe **dziedzictwo narodowe** należy do gospodarki morskiej, ale np. należą morskie wydawnictwa o polskich tradycjach morskich sprzedawanych na rynku.

Nie cała działalność naukowa Akademii Morskiej w Gdyni należy do gospodarki morskiej, ale np. należą zarejestrowane morskie działalności gospodarcze instytutów.

Wszystkie (25) morskie kraje UE określiły następujące **obszary** związane ze środowiskiem morskim, oceanicznym i ich zlewiskami: **badania, bezpieczeństwo, biotechnologię, dziedzictwo narodowe, edukację, ekologię, energię, informatykę, klastry, medycynę, naukę, obronność, oceanologię, oceanografię, prawo, porty morskie i śródlądowe , rybactwo, sport, stocznie, telekomunikację turystykę, zasoby surowcowe, zasoby siły roboczej, zarządzanie przestrzenne morze-ląd, zlewiska, żegluga morską i śródlądową**

Żaden z tych wyżej wymienionych obszarów, w całości nie jest częścią gospodarki morskiej, gdyż **gospodarkę morską** tworzą tylko zarejestrowane **morskie działalności gospodarcze** mieszczące się **wewnątrz** wymienionych obszarów i oferowane na rynku. To one tworzą wartość dodaną – **wspólny** dla siebie miernik ekonomiczny.

Kwestię wartości dodanej zilustruję na własnym przykładzie.

Moje pisemnie zgłaszane od 2004 roku propozycje **nie należą** do gospodarki morskiej. Należałyby, gdybym zarejestrował działalność gospodarczą , dokonywał zakupów niezbędnych materiałów, był płatnikiem VAT i te propozycje **jako produkt** działalności gospodarczej oferował na rynku.

Wydatki na **zakup** (pojęcie ekonomiczne tzw. **input**) materiałów piśmiennych, tuszu do drukarki, książek, elektryczności, żywności, plus **wartość mojego wkładu intelektualnego** stanowiłyby łączną cenę oferty rynkowej dla innych (pojęcie ekonomiczne tzw. **output**). Gdyby nie było nabywcy a zatem **utargu**, to wytwarzana przeze mnie **wartość dodana** (różnica między utargiem a dokonywanymi przeze mnie zakupami materiałów), byłaby stale **ujemna i pomniejszałaby Produkt Krajowy Brutto**. Na dodatek byłbym płatnikiem **VAT**. Oczywiście po krótkim okresie czasu musiałbym ogłosić **bankructwo, a wartość dodana** wkładu intelektualnego leżałaby na półce „czekając lepszych czasów”.

Proponuję Panom zainicjować **projekt rządowy, wsparty funduszami unijnymi** aby tego rodzaju morskie działalności gospodarcze zweryfikować drogą np. ankietową czy rejestru sądowego, nadać kod statystyczny, zaklasyfikować i zmierzyć wartość dodaną.⁵

Suma tych wartości dodanych określi wartość dodaną całej gospodarki morskiej i jej udział w produkcji krajowym brutto. **Dopiero wówczas**, znając „wartość” gospodarki morskiej będzie można podejmować **decyzje organizacyjne** na szczeblu samorządu terytorialnego i rządu.

Wyjściową bazą danych dysponuje np. Wortal Morski Szczecin. Zaawansowane prace prowadzą m. in. instytuty w Norwegii (Agder) i Włoszech (CENSIS).

⁵ Por. metodę np. wg Samuelson P., Nordham W. *Ekonomia* Wyd. PWN Warszawa 2002

Zwróćcie Panowie uwagę na komentarz **European Marine Equipment Council** (do którego należą **polskie instytucje okrętownictwa**) nr.134 do „Zielonej Księgi o wspólnej polityce morskiej”:
„Podkreślamy **brak wiarygodnych** danych statystycznych. Są to szacunki samych przedsiębiorstw, a nie oficjalne dane rządowe. Niektóre statystyki dotyczące wyposażenia statków są w ogóle **nie publikowane** lub są **porozrzucane** po wszystkich klasyfikacjach”.

Dochodzimy do sprawy podstawowej tego wystąpienia i udzielenia odpowiedzi na pytanie: Co to jest **gospodarka morska**?

Propozycja definicji

„Gospodarka morska jest to system gospodarczej działalności i skutków, związany ze środowiskiem morza i jego zlewisk, polegający na **produkcji i przetwórstwie, podziale oraz konsumpcji dóbr i usług”**

Definicja nawiązuje wprost do przyjętej przez **wszystkie szkoły ekonomiczne**, we wszystkich cywilizowanych krajach, definicji **gospodarki** jako całości:

Według definicji polskiej: Działalność ta polega na **wytwarzaniu dóbr i świadczeniu usług** zgodnie z potrzebami ludności.

Według definicji angielskiej: „An **economic system** is a mechanism (social institution) which deals with the **production, distribution and consumption** of goods and services in a particular society”.

Według definicji francuskiej: „L'**activité économique**, c'est-à-dire l'ensemble des processus permettant l'**acquisition**, la **production** ou l'**échange** de ressources”

Według definicji niemieckiej: „Als **Wirtschaft** wird die Gesamtheit aller Einrichtungen (z. B. Unternehmen, private und öffentliche Haushalte) und Handlungen verstanden, die der planvollen Deckung der menschlichen Bedürfnisse dienen. Hierzu zählen insbesondere die **Erzeugung**, der **Verbrauch**, der **Umlauf** und die **Verteilung** von Gütern. Ein Synonym von Wirtschaft ist Ökonomie”

Według definicji hiszpańskiej: „Un **sistema económico**, es un mecanismo (institución social) que organiza la **producción, distribución y consumo** en el beneficio de una sociedad particular”.

Moim zadaniem **gospodarka morska spełnia warunki** posiadania statusu **odrębnej** działalności gospodarczej w ramach całej gospodarki, ponieważ posiada **wszystkie cechy** pojęcia **“gospodarka” w ogóle** oraz cechy **odrębne i jest mierzona** wspólnym ekonomicznym wskaźnikiem wartości dodanej.

Gospodarka morska jest systemem gospodarczym w obszarze środowisk mórz, oceanów i ich zlewisk, które są **dobrem rzadkim** w pojęciu nauki ekonomii.

Jedną z metod gospodarowania, także w gospodarce morskiej jest metoda **klastra – jedna z pięciu priorytetów Unii Europejskiej**.⁶

Możemy swobodnie posługiwać się terminami: sprawy morskie, obszary morskie, polityka morska, strategia morska a także gospodarka morska, z tym, że każdy z nich ma swój własny zakres pojęciowy i własną miarę oceny.

Sektory gospodarki morskiej (szacunkowo **ponad sto**) dysponują i posługują się zarówno powszechnym, jak i własnym zestawem jakościowych i ilościowych wskaźników analizy ekonomicznej.⁷

---

⁶ Od 2004 roku zgłaszam wnioski w ramach inicjatywy KIGM o uzgodnienie pojęcia gospodarki morskiej, o Polski Klaster Morski, o Bałtycki Klaster Morski, o stosowanie metody liczenia wartości dodanej oraz o nową klasyfikację morskich działalności gospodarczych. **Bezsukutecznie**. Bez zainteresowania i inicjatywy rządowej sprawa ma małe szanse powodzenia, jak również to aby Polska **skutecznie** włączyła się w **inicjatywy bałtyckie**. UE przeznacza na tego rodzaju cele poważne środki finansowe.

⁷ Pełny zestaw jest zawarty w osobnym studium, za naszą zgodą jest dostępny w KIGM

21 września 2006 w Kilonii konferencja Baltic Sea Area organizacji Baltic Sea States Subregional Cooperation (BSSSC) i miasta Hamburg zaproponowała m.in.:

str 3 – „zachęcanie do tworzenia klastrów morskich i rozwój powiązań sieciowych już istniejących klastrów”.

Str 5 – „bieżące uaktualnianie istniejących i przyszłych studiów dotyczących europejskiej gospodarki morskiej (np. polskie studium dotyczące pojęcia „gospodarka morska”, które prezentowano na sesji plenarnej).

Str 7 - zaapelowanie do Rady Państw Bałtyckich o ustanowienie wspólnego Morskiego Koordynatora (Maritime Coordinator) w celu kierowania realizacją zapisanych w deklaracji postulatów.

Str 8 – „rozpoczęcie budowy Morskiego Klastra Regionu Bałtyku” (np. projekt Biura Polski Klaster Morski z marca 2004 roku)

bieżące uaktualnianie istniejących i przyszłych studiów dotyczących **europejskiej gospodarki morskiej**

- ustanowienie **wspólnego** Morskiego Koordynatora (**Maritime Coordinator**)

-

W sierpniu 2007 Urząd Statystyczny w Szczecinie odpowiedział na moją propozycję:

„Analiza przeprowadzona przez Pana może stanowić **podstawę do dalszych prac.**

*Określenie jej (**gospodarki morskiej**) definicji jest zatem zadaniem podstawowym. W szczególności jesteśmy zainteresowani opracowaniem metody obliczania **wartości dodanej dla gospodarki morskiej, ponieważ statystyka publiczna nie posiada takich danych, a odnotowano zapotrzebowanie na te informacje.***

*Jednocześnie, mimo że na potrzeby statystyki publicznej przyjęto koncepcję gospodarki morskiej ustalając zakres rodzajów działalności do niej zaliczanych, {...chcemy} wyrazić zainteresowanie Urzędu – przedstawicieli Centrum Statystyki Morskiej – **doskonaleniem i ujednoliceniem tej metodologii***

Ekonomia morska i gospodarka morska w opiniach światowych i polskich

Istotne znaczenie mają statutowe zapisy dwóch (światowej i Unii Europejskiej) instytucji naukowych: **International Association of Maritime Economists Melbourne:**

***Odrębna** dyscyplina naukowa ekonomia morska ("**maritime economics**") obejmuje studia nad całą działalnością morską i jej efektów jakie mają miejsce w całokształcie spraw morskich.*

European Science Foundation, Strasburg (76 organizacji członkowskich, z 30 krajów, w tym PAN z Polski) i jego **Marine Board** utworzony w 1995 (25 organizacji z 17 krajów, w tym z Polski, Instytut Oceanologii):

„*Europejska wspólnota badań morskich potwierdza kluczową rolę morskiej nauki i technologii w rozwijaniu europejskiej **gospodarki morskiej.***

Inaczej mówiąc: ekonomia morska **naukowo** analizuje to się dzieje w gospodarce morskiej.

Komitet Europejski Rady Ministrów RP w dniu 28 października 2005 oświadczył:

„Występujące **różnice** w zakresie definiowania **pojęcia** „gospodarka morska” oraz w **zarządzaniu** gospodarką morską przez poszczególne państwa członkowskie dowodzą, iż istnieje potrzeba efektywnej **koordynacji** działań w tym sektorze na szczeblu wspólnotowym.”

Prezes D. Tusk w exposé sejmowym obudził nadzieję **na normalność** stwierdzając: „**Polska jest krajem morskim**” i podkreślił kwestię infrastrukturalnej dostępności do portów od strony ładu.

Jestem przekonany, że powyższe propozycje pomogą Panom zwrócić uwagę na sprawy morskie w światowym oraz europejskim wymiarze a w Polsce, nadać im odpowiedni bieg merytoryczno-organizacyjny.

Pozostaję z wyrazami szacunku

Witold Waclawik – Narbutt

Kopia: GUS Szczecin jako nawiązanie do pisma CSM-0652-12/2007, Morski Wortal Szczecin, KIGM, Związek Armatorów Polskich, Związek Agentów i Przedstawicieli Żeglugowych, Polska Izba Spedycji i Logistyki, Związek Pracodawców FORUM OKRĘTOWE, Instytut Oceanologii PAN – reprezentant Polski w European Science Foundation, czasopisma: Dziennik Bałtycki p. Szadurski Sz., Namiary, Nasze Morze